

24. AARG. N° 17.

REDIGERET AF C. M. CHRISTENSEN

5. September 924.

DYRTIDSTILLÆGET OG PRISTALLET

Indenfor Tjenestemandskredse er det en ret udbredt Opfattelse, at der maa være noget galt med de Beregninger, der anstilles med Hensyn til Dyrtidstillæget, idet man gaar ud fra, at Pristallet har en direkte Virkning paa Dyrtidstillæget. Der er fra forskellig Side blevet rettet Anmodning til os om at redegøre for, hvorledes Forholdet ligger, hvilket vi hermed skal gøre.

Den almindelige Anskuelse er sikkert den, at naar Pristallet stiger med 3 Points, skal Dyrtidstillæget stige med en Portion. Der menes altsaa, at da Pristallet i Aar er steget fra 205 til 214, altsaa 9 Points, skulde vi have 3 Portioner, men faar kun 2.

Denne Anskuelse er imidlertid forkert, thi den bygger paa den fejlagtige Antagelse, at Tjenestemandenes Dyrtidstillæg beregnes efter Pristallet. Beregningen har intet direkte med Pristallet at gøre. Man vil nedenfor i statistisk Bureaus Redegørelse se, hvorledes Pristallet fremkommer, og længere henne vil man finde de *Udgiftstal*, hvorefter Tjenestemandenes Dyrtidstillæg fastsættes. Ved at undersøge Tjenestemandslovens §§ 90, 91 og 92 vil man kunne finde den fastlagte Ramme.

*Points*beregningen hører sammen med Normalbudgettet paa 2000 Kr. gældende

for 1914. Ud fra dette Normalbudget har man bygget et *Udgiftstal* op for Tjenestemændene, gældende fra Juli 1919. Dette *Udgiftstal* blev beregnet til 3466 Kr.

Tjenestemændene har altsaa kun at holde sig til *Udgiftstallet* 3466 Kr., og her anvendes *Procentberegning* ved Udregning af Dyrtidstillæget.

Loven siger herom følgende: »For hver fulde 3 pCt., hvormed Summen af de i § 91 nævnte Udgiftsposter stiger over eller falder under det af Det statistiske Departement for Juli 1919 beregnede tilsvarende *Udgiftstal* for Normalregnskabet, forhøjes eller nedsættes Dyrtidstillæget med 54 Kr. aarlig for o. s. v.«

Det vil altsaa sige, at for hver Gang *Udgiftstallet* stiger eller falder fulde 3 pCt. (ca. 104 Kr.) afviger Dyrtidstillæget for gifte med 54 Kr. fra Tallet 702 Kr.

Udgiftstallet er nu 3393 Kr., d. v. s. det ligger 73 Kr. eller 2,1 pCt. lavere end i 1919 (3466 Kr.), men vi staar paa samme Dyrtidstillæg som i 1919. En Følge heraf er, at der nu skal en Stigning paa 5,1 pCt. til, forinden Tjenestemændene kan faa en Portion. Først skal vi naa *Normaludgiftstallet* 3466 Kr. og derefter skal der en Stigning af dette Tal til 3570 Kr., forinden Tjenestemændene er berettiget til en Stigning af Dyrtidstillæget paa 54 Kr.

Tjenestemændene skylder fra Oktober 2,1 pCt., fordi vi er paa samme Tillæg som i 1919.

Det statistiske Departement har siden Juli 1915 foretaget Beregninger over Prisstigningens Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget. Den sidste Beregning foretoges i Januar 1924, og Resultatet blev offentliggjort i »Statistiske Efterretninger« Nr. 5, 1924. Beregningerne er nu ført op til Juli 1924.

Ved alle de Opgørelser, der blev foretaget fra 1915 indtil Opgørelsen pr. Juli 1923 (inkl.) gik man ud fra Forbruget i en Husholdning, saaledes som dette var før Krigen, og man beregnede derefter, hvad dette Forbrug vilde koste, betalt med de til de forskellige Tidspunkter gældende Priser. Det Forbrug, som herved benyttedes, var opstillet i Overensstemmelse med Statistikken over Husholdningsregnskaber for Arbejderfamilier i Hovedstaden paa gennemsnitlig 5 Personer, og med en samlet aarlig Udgift i Juli 1914 paa gennemsnitlig 2000 Kr.

Som omtalt i det ovenfor nævnte Nummer af Statistiske Efterretninger (1924, Nr. 5) har man fra og med Opgørelsen pr. Januar 1924 ført Pristalsberegningen over paa et Grundlag, som fremgik af den Bearbejdelse, Departementet har foretaget af de for 1922 førte Regnskabsbøger over Udgifter: forskellige Husholdninger; ved denne Ændring fastholdt man, at Pristalsbudgettet er et Arbejderbudget; den Begrænsning, som ved de tidligere Beregninger laa i, at Pristalsbudgettet i Hovedtrækkene var tilvejebragt paa Grundlag af københavnske Arbejderfamiliers Forbrug, mente man derimod ikke at burde opretholde ogsaa i Fremtiden; det nye Budget hviler derfor paa Gennemsnit af Arbejderbudgetter saavel fra Hovedstaden som fra Provinsbyerne og Landdistrikterne. Denne Omstændighed medfører, at de absolute Tal i Budgettet ikke kan tages som Udtryk for Udgifterne i nogen bestemt Del af Landet, men Budgettets Formaal er jo i det hele ikke at give Udtryk for absolute Udgiftsbeløb; det er Forholdet mellem Udgifter til forskellige Tidspunkter, der skal belyses, og dette opnaas formentlig bedst ved at give Budgettet saa bred Basis som muligt.

Med Hensyn til Fremskaffelse af Prisoplysninger og Beregningernes Udførelse er man gaaet frem ganske paa samme Maade som ved tidligere Beregninger. Gennemsnitspriserne for de enkelte Varer eller Varegrupper er for Fødevarer, Brændsel og Belysning og en Del andre Varer beregnet paa Grundlag af Priser, indberettede af Kommunalbestyrelserne i Hovedstaden, Provinsbyerne og noget over 100 Landkommuner. Prisbevægelsen for Beklædning, Isenkramvarer, Husholdningsartikler o. s. v., for hvilke der ikke haves direkte Prisoplysninger, er beregnet paa Grundlag af Oplysninger, som

Departementet har modtaget fra forskellige Organisationer og større Handels- og Produktionsfirmaer med særlig Sagkundskab paa disse Omraader, saavel for Hovedstaden som for det øvrige Land. Ligesom ved de tidligere Beregninger har man anvendt Gennemsnittet af Priserne for de to sidste Kvartalsundersøgelser, denne Gang altsaa for April og Juli 1924.

Resultatet af Beregningerne fremgaar af omstaaende Oversigt, i hvilken er meddelt, hvorledes de Udgifter, der i Juli 1914 udgjorde 2000 Kr., fordeler sig paa de sædvanlig benyttede Hovedgrupper af Fornødenheder dels pr. Juli 1914 dels efter Opgørelserne pr. Januar 1924 og pr. Juli 1924.

Ved Beregningen pr. Juli 1924 var det samlede Udgiftstal for hele Budgettet altsaa 4286 Kr., medens det tilsvarende Tal pr. Januar 1924 blev opgjort til 4185 Kr.

Oversigten indeholder tillige Tal for den procentvise Prisstigning for de enkelte Varegrupper, idet hver enkelt Udgiftspost efter Priserne i Juli 1914 er sat lig 100, og Udgiftstallene til de forskellige Tidspunkter er sat i Forhold hertil.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper:

	Juli 1914 Kr.	Jan. 1924 Kr.	Juli 1924 Kr.
Fødevarer	835	1 620	1 673
Klæder, Fodtøj, Vask	225	573	601
Bolig	248	397	421
Brændsel og Belysning ...	81	236	241
Skatter, Kontingenter o. l.	203	516	504
Andre Udgifter	408	843	846
Ialt ...	2 000	4 185	4 286

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Juli 1914 (Udgiften i Juli 1914 = 100):

	Juli 1914	Juli 1920	Juli 1922	Juli 1924
Fødevarer	100	252	184	200
Klæder, Fodtøj, Vask	100	355	217	267
Bolig	100	130	155	170
Brændsel og Belysning	100	563	301	298
Skatter, Kontingenter o. lign.	100	227	255	248
Andre Udgifter	100	247	203	207
Ialt ...	100	262	199	214

Herefter har Stigningen siden Juli 1914 været: for Fødevarer 100 pCt., for Klæder, Fodtøj og Vask 167 pCt., for Bolig 70 pCt., for Brændsel og Belysning 198 pCt., for Skatter, Kontingenter o. s. v. 148 pCt., for andre Udgifter 107 pCt., og den samlede Stigning for hele Budgettet udgør 114 pCt. Siden Januar 1924 er Indekstallet for Prisstigningen (Pristallet) steget med 5 Points.

De siden Juli 1914 beregnede Pristal fremgaar af følgende Oversigt:

Juli 1914	100	Januar 1920	242
Juli 1915	116	Juli 1920	262
Februar 1916	124	Januar 1921	264
Juli 1916	136	Juli 1921	237
Februar 1917	146	Januar 1922	212
Juli 1917	155	Juli 1922	199
Februar 1918	160	Januar 1923	198
Juli 1918	182	Juli 1923	204
Januar 1919	190	Januar 1924	209
Juli 1919	211	Juli 1924	214

Med Hensyn til Prisbevægelsen indenfor de enkelte Varegrupper og Udgiftposter siden Januar 1924 skal gøres følgende Bemærkninger.

For Fødevarergruppen som Helhed har der været en Stigning i Udgiften, nemlig fra 1620 Kr. til 1673 Kr. Udgiftsstigningen fremkommer som Resultat af en noget forskellig Bevægelse paa de enkelte Budgetposter. Stærkest har Stigningen været for Gruppen: Frugt og Grøntsager. For Grupperne: Mælk, Ost, Æg og Margarine, Smør, Fedt er Udgiftstallene gaaet lidt ned.

For Manufakturvarer har de indsamlede Oplysninger vist Opgang i Priserne; det samme gælder Udgiften til Fodtøj, ligesom Vask (Sæbe) er blevet lidt dyrere. Som samlet Resultat af Beregningerne er man naaet til en Stigning i Udgiftstallet for Beklædning m. v. paa ca. 28 Kroner.

Udgiften til Bolig er beregnet paa Grundlag af Oplysninger fra Huslejestatistikken i Slutningen af 1923 for Hovedstaden, Provinsbyerne og 110 Landkommuner. Denne sidste Undersøgelse af Huslejeniveauet viste en gennemsnitlig Stigning fra 1922 paa ca. 6 pCt. Fra 1914 er Huslejen herefter regnet at være steget gennemsnitlig 70 pCt.

For Brændsel og Belysning er Udgifterne steget fra 236 til 241 Kr.: Stigningen skyldes højere Priser paa Kul og Kokes, medens Gas- og Elektricitetspriserne er gaaet lidt ned.

De samlede Udgifter til Kontingenter og Skatter er gaaet ned fra 516 til 504 Kr. Nedgangen skyldes Skattebeløbet, idet den kommunale Skat udenfor København gennemgaaende viser en mindre Nedgang for Budgetter af den her omhandlede Størrelse.

Den sidste Gruppe, Andre Udgifter, rummer en Række forskellige Poster, bl. a. Vedligeholdelse af Inventar m. m., Tobak, Fortæring udenfor Hjemmet, Aviser m. m. Der har været nogen Prisstigning paa Tobak, og dette har bevirket en ganske ringe Stigning af det samlede Udgiftsbeløb i denne Gruppe.

Med Hensyn til den Beregning af Prisfor skydningen, der efter Tjenestemandsloven af 12. September 1919 skal anvendes ved Fastsættelsen af Tjenestemændenes Dyrtidstillæg for Halvaaret Oktober 1924—Marts 1925, har man

ikke foretaget den Omlægning af Budgettet, der som foran omtalt er foretaget med Hensyn til Beregningen af det almindelige Pristal, idet Tjenestemandsloven § 91 fastsætter, at Beregningen foretages efter det af Det statistiske Departement ved Beregningen af Bevægelsen i Detailpriserne hidtil benyttede Normalregnskab. Disse Beregninger foretages saaledes stadig paa Grundlag af det gamle Budget, men iøvrigt vilde Resultatet med Hensyn til Tjenestemændenes Dyrtidstillæg være blevet det samme, hvis Beregningerne var udført paa Grundlag af det nye Budget.

For den Del af det tidligere Budget, der indgaar i Beregningerne af Tjenestemændenes Dyrtidstillæg (Fødevarer, Beklædning, Brændsel og Belysning samt Bolig), d. v. s. alle Udgiftposterne i det omhandlede Husholdningsbudget undtagen de to sidste (Skatter, Kontingenter o. s. v. og Andre Udgifter), var Udgiften i Juli 1919 3466 Kr.

Efter Tjenestemandsloven blev Dyrtidstillæget fastsat til 702 Kr. aarlig for Gifte (fra Oktober 1919), og dette Tillæg skal for hvert Halvaar pr. 1. Oktober og pr. 1. April forhøjes eller nedsættes med 54 Kr. aarlig for hver fulde 3 pCt. Udgiftstallet ændres i Forhold til Udgiftstallet i Juli 1919. Ugifte Tjenestemænd faar to Trediedele af Dyrtidstillæget for gifte Tjenestemænd.

Siden den første Fastsættelse af Dyrtidstillæget har Udgiftstallet og dermed Dyrtidstillæget forandret sig paa følgende Maade:

	Udgifts- tal Kr.	Stig- ning i pCt.	Dyrtidstillæg pr. Aar Gifte Ugifte Kr. Kr.
Juli 1919 ..	3 466	—	$\frac{1}{10} 19 - \frac{31}{3} 20$ 702 360
Januar 1920	4 020	16,0	$\frac{1}{4} 20 - \frac{30}{9} 20$ 972 648
Juli 1920 ..	4 302	24,1	$\frac{1}{10} 20 - \frac{31}{3} 21$ 1 134 756
Januar 1921	4 363	25,9	$\frac{1}{4} 21 - \frac{30}{9} 21$ 1 134 756
Juli 1921 ..	3 716	7,2	$\frac{1}{10} 21 - \frac{31}{3} 22$ 810 540
Januar 1922	3 220	$\div 7,1$	$\frac{1}{4} 22 - \frac{30}{9} 22$ 594 396
Juli 1922 ..	3 076	$\div 11,2$	$\frac{1}{10} 22 - \frac{31}{3} 23$ 540 360
Januar 1923	3 023	$\div 12,8$	$\frac{1}{4} 23 - \frac{30}{9} 23$ 486 324
Juli 1923 ..	3 167	$\div 8,6$	$\frac{1}{10} 23 - \frac{31}{3} 24$ 594 396
Januar 1924	3 274	$\div 5,5$	$\frac{1}{4} 24 - \frac{30}{9} 24$ 648 432
Juli 1924 ..	3 393	$\div 2,1$	$\frac{1}{10} 24 - \frac{31}{3} 25$ 702 648

Den sidste Beregning giver altsaa en Nedgang i Udgiftstallet fra Juli 1919 paa 73 Kr. eller 2,1 pCt., og Dyrtidstillæget bliver herefter for Halvaaret Oktober 1924—Marts 1925 at beregne efter et aarligt Beløb af 702 Kr. for gifte og 468 Kr. for ugifte.

PRISTAL

Mon ikke alle, som er direkte berørt af Pristallet, altsaa enhver Lønarbejder uanset hvilken Stilling han indtager i Samfundet, har faaet nok af det hellige statistiske Departements Bestemmelser som det eneste saliggørende i Lønarbejdernes Lønalignender.

Ved Februar-Pristallets Offentliggørelse var Tilfældet det samme som nu, 5 Point, nemlig fra 204—209 og nu fra 209—214, men den overkydende Del i begge Tilfælde er vi gaaet Glip af. Der er vel nok en ikke ringe kapitalistisk Fornuft i en saadan Ordning, idet man bliver i Stand til at lade Pristallet gaa noget nærmere op imod det faktiske Tal uden derfor at komme til at yde den egentlige Lønforhøjelse, men det ser meget arbejdsvenligt ud, men det er ogsaa fra den anden Side et Vidnesbyrd om at Pristalsordningen grænser stærkt op til det som kaldes — — — Svindel, og det er disse mere eller mindre heldige Former for Fastsættelse af Arbejdernes Lønforhold, at Organisationerne skulde have tilkæmpet i rette Tid, men de lod sig alle besnære af disse Bestemmelseres demokratiske Skær. Ja, nu er det for sent, at komme med den Snak, vil man maaske sige. Vel — Lov er Lov, og Lov skal holdes, men Lov *kan* ændres, og for en Fuldstændigheds Skyld skal jeg dog bemærke, at jeg saa ofte, og før end vi fik et saadant Pristal at rette os efter, har paavist det farlige i en saadan Ordning. Jeg mindes en Gang, hvor Lønningsspørgsmaalet blev drøftet fra kompetent Sted, at der blev spurgt mig om, hvis Konjunkturerne gik nedad, da kunde tænke mig at beholde den samme Løn. Jeg sagde: Ja! Jeg er i Dag betydelig rigere paa Erfaring, ikke mindre sikker paa, at det er rigtigt, det er jo ogsaa kun et ganske almindeligt demokratisk Begreb, det er ikke en Gang socialistisk, disse er nemlig endnu mere vidtgaaende i Begrebet »Retfærdighed«.

Men Arbejdsgiverne har, som før nævnt, den Fordel tilsyneladende at handle demokratisk, men det er jo kun ved Lønreduktioner, at Arbejdsgiverne bevarer deres økonomiske Standard og lidt til; med andre Ord: Pristallet betyder for Lønarbejderne et Skridt frem og to tilbage, dette trænger vist ikke til større Uddybning. Erfaringerne er mange og store, men det betyder samtidig fra Lønarbejdernes Side en Indrømmelse af, at nu er man naaet en Standard for hvad der kan kræves og som saadan kan der vel næppe ventes mere, for jeg gad set den der kan bevise, at Arbejdsgiverne godvilligt har ydet mere end de indsaa vilde fordele dem selv mest i det lange Løb.

At Priser og Pristal under ingen Omstændigheder staar i Forhold til hinanden, kan i

Dag bevises derved, at ellers skikkelige Borgere (altsaa ikke Bolscheviker) har besluttet at proklamere Køerstrejke, især rettet mod de ublu Brødpriiser, og det endda med en Kontorchef som Strejkeleder; saa megen Staahej gør man vel ikke, dersom Hjulet kun skulde have drejet sig de 5 Point, som det ufejlbarlige statistiske Departement har fastsat.

Organisationernes nærmeste Opgave maa da blive at raade Bod paa disse for Medlemmerne saa uheldige Forhold og her maa saavel som i andre Forhold Ledelsen ikke mangle Støtte, og det saa meget mere, som den i et saadant Tilfælde maa handle hurtigt og fuldstændigt oportunt. Den Tid, som er gaaet siden 1920 har vel nærmest været præget af Defensiven samtidig med at underbygge her og der, men Tilbagetog har det været. Vi gør klogt i at gøre os dette klart, og vi gør klogt i ikke at stimulere os med Illusioner om Sejre, hvor vi har Nederlag, og lad os være enige om, at med Hensyn til Pristalsregulering har vi lidt et saa grundigt Nederlag, at alle til Raadighed staaende Midler maa bruges for at fri sig for denne Mare saa hurtig som muligt og her kunde man vel vente — — — Støtte af en Arbejderregering?

Gedser i August 1924.

P. Sessing.

Idet vi henviser til Artiklen »Dyrtidstillæget og Pristallet«, i hvilken findes en Redegørelse for Pristallet, og hvorfor Tjenestemændenes Dyrtidstillæg kun steg med 1 Portion, skal vi bemærke, at Hr. Sessing har rejst sin Kritik paa et noget fejlagtigt Grundlag, hvorfor hans Ytringer ogsaa er delvis ved Siden af.

Der er hverken fra Arbejdsgiverhold, Arbejdere eller Tjenestemænds Side, nogen særlig Tilfredshed med Pristalsystemet, men der bliver vel i den kommende Rigsdagssamling Lejlighed til en Drøftelse af Spørgsmaalet, naar Konjunkturtillæget kommer til Behandling.

Red.

RANGERMASKINESPØRGSMAALET

I D. L. T. Nr. 16 har »Signal« i en Artikel berørt det gamle Spørgsmaal, en eventuel Mellemstilling for de ældste Lokomotivfyrbødere. Konklusionen i Hr. Signals Artikel er, at en Mellemstilling bør vi ikke modtage, da den vil blive en pekuniær Tilsætning for de Lokomotivmænd, den vil vedrører. Disse Betragtninger fra Hr. Signals Side deles jo forøvrigt af Størsteparten af Organisationens Medlemmer, saalænge Administrationens Tilbud lønmæssig set

hyder saa lidt. Men hele dette Spørgsmaal er jo af gammel Dato og vel ikke mere kompliceret end at vi med den nuværende Regering kan faa en retfærdig Ordning for Organisationens Medlemmer. At de ældste Lokomotivfyrbødere efter 15—16 Aars Tjeneste bliver utilfredse med at staa i en underordnet Stilling og forrette Lokomotivførertjeneste er fuldt forstaaeligt, og at Hovedbestyrelsen ikke kan tage selv, er vi fuldt indforstaaende med. Men maa det i denne Forbindelse være undertegnede tilladt i al Beskedenhed, at gøre Hr. Redaktøren opmærksom paa, at »Signal« er ikke alene om at nære brændende Ønsker angaaende en Løsning paa Spørgsmaalet Lokomotivførere paa alle Rangermaskiner. Et gammelt Ord siger, at medens Græsset gror, deer Koen, og Kravet er saa retfærdigt og lige til, at det for at bruge Hr. Redaktørens egne Udtryk er Alfa og Omega for alle Lokomotivfyrbødere ved D. S. B.

Iøvrigt skulde det vel ikke være nødvendigt i D. L. T. at diskutere de brugbare Midler, der bør anvendes for at faa denne Sag gennemført.

Hovedbestyrelsen bestaar vel af kompetente Mænd? Der har Fribane med Hensyn til Forhandling og Taktik overfor saavel Administration som Rigsdagen, naar denne bliver indkaldt.

B. 34.

Det, vi spurgte om i vor Kommentar til »Signal«s Artikel i Nr. 16, var en Anvisning paa en *fremkommelig* Vej til at opnaa Førere paa alle Rangermaskiner.

Herpaa svarer »B. 34«, »at det vel ikke er nødvendigt at diskutere det Spørgsmaal, thi Hovedbestyrelsen bestaar vel af kompetente Mænd.«

Hr. »B. 34« gaar uden om Spørgsmaalet, som vi gerne saa besvaret — hvis man pure vil afvise *enhver* Tale om en Mellemstilling. — Men det vil B. 34 kun saa længe, »Administrationens Tilbud lønmæssig set hyder saa lidt«. D. v. s., at B. 34 dog er villig til en Forhandling, hvis et Tilbud ligger lidt anderledes end hidtil.

Vi ved meget godt, at »Signal« ikke er alene med sin Kærlighed til Spørgsmaalet »Lokomotivførere paa alle Rangermaskiner«. Det Spørgsmaal bestod før »Signal« kom til Banerne, og for denne Sag er der med sejt Udholdenhed gjort meget Arbejde af Organisationens Ledelse, ikke i en *heftig opblussende, brændende* Kærlighed, men i en kraftig Interesse for at skabe Retfærdighed ogsaa der, og Hovedbestyrelsen, der bestaar af kompetente Mænd, der har Fribane, finder ogsaa nok den Vej, hvortil Fribanen fører.

Red.

FORBEDRING AF KRONENS KØBEEVNE FOREDRAG I NATIONALØKONOMISK FORENING AF EJNAR COHN

(Fortsat.)

For saa vidt er det fuldkommen rigtigt at sige, at det er den ugunstige Handelsbalance, der er Skyld i de høje Valutakurser. Men vil man foretage Indgreb heroverfor, maa man blot ikke glemme, at primus motor var den forøgede Kreditgivning, den deraf følgende Prisstigning, og at nogen varig Bedring ikke kan naas uden en Reduktion af Købemidlernes Mængde. At Forholdet ligger som her skitseret, lader sig for vort Vedkommende ganske klart vise af Begivenhederne i 1923, hvor vi gik ud af Aaret med et udækket Underskud paa Betalingsbalancen af mellem 100 og 150 Mill. Kr., fordi Importen under det i Aarets Løb stadig stigende Prisniveau var blevet lokket i Vejret, og naturligtvis ogsaa fordi Lovgivningen overfor Obligationssudførselen bragte Vanskeligheder. Da saa Egaliseringsfondet oprettedes og trykkede Kurserne, blev det hurtigt forbrugt til Betaling af dette Underskud, og da der iøvrigt ikke var truffet Foranstaltninger til Indskrænkning af de cirkulerende Købemidler, sprang Kurserne atter i Vejret. Denne Forklarings Rigtighed støttes yderligere ved en Betragtning af de Beløb, som bestilte og endnu ikke leverede Varer har andraget i de sidste Aar. Thi disse Beløb angiver som en Strømpil Dispositionernes Retning. Det er saaledes højt karakteristisk, at i Foråret 1920 under den voldsomme Prisstigning havde vi bestilt og endnu ikke betalt for 400 Mill. Kr. Varer; ved Aarets Udgang, da det store Konjunkturomslag var indtruffet, var Beløbet gaaet ned til 100 Mill. Kr. Ved Udgangen af 1921 og 1922 har man regnet med, at Beløbet laa nede paa ca. 25 Mill. Kr., men den tilsvarende Opgørelse pr. ultimo 1923, som vil foreligge om en Uges Tid, vil formentlig vise ca. 80 Mill. Kr. som Følge af Prisstigningen i 1923.

Selv om jeg derfor mener, at den ugunstige Handelsbalance er en Følge af det stigende Prisniveau og de stigende Valutakurser og ikke en Aarsag til dem, saa tør jeg ikke benægte — anvendt fordi den almindelige Anskuelse i saa høj Grad gaar ud paa, at Handelsbalancen er Skyld i Møntforringelsen — at visse Indgreb her kan have baade en reel og en psykologisk Virkning og fremkalde saadanne Dispositioner, som virker prisnedsættende; thi det er jo klart, at venter man, at Priserne vil falde, vil man holde sine Indkøb tilbage og derved i Øjeblikket formindske Efterspørgselen efter den fremmede Valuta, der saa vil falde, og give Anledning til nye Prisfald. Men det er paa den

anden Side ogsaa sikkert, at disse Indgreb kan virke i modsat Retning: vi saa det med al Tydelighed nu ved Aarsskiftet i Frankrig, hvor Udsigten til betydelige Reguleringer fremskynkede Flugten fra Francon; mener man, at der er Udsigt til, at Pengene ikke frit kan anvendes til Ombytning af Varer, vil man skynde sig at ombytte dem med Varer og saaledes forøge Efterspørgselen til Ugunst for baade Priser og Valutakurser. At man skulde kunne forbedre Valutaen ved over en længere Tid at udføre mere, end man indfører, er en Urimelighed. Tænker man sig, at man gik saa vidt som til at spærre for enhver Indførsel her til Landet, vilde Udførselen hurtigt falde bort; hvis ingen maatte indføre noget, hvem vilde saa efterspørge de ved Export og Skisfart indtjente Krav paa Udlandet undtagen de offentlige Myndigheder og de Private, der havde Brug for dem til Betaling af Gæld. Men naar Gælden var betalt, vilde Tratterne være værdiløse og Udførselen holde op, Dampskibene blive solgt eller Selskaberne flytte til andre Lande og Exportindustrien gaa i staa. Det er en Vekselvirkning mellem Ind- og Udførsel, som ikke saaledes lader sig sætte ud af Funktion — jeg kan i denne Sammensætning henvise til det Afsnit af Sagkyndighedskommissionens Betænkning, der tager Sigte paa at opbevare de indkomne Erstatningsbetalinger paa Konto i den tyske Guld-Bank, til de kan overføres til andre Lande uden at ødelægge det tyske Valutamarked, d. v. s. til der gennem Udførselen er tilvejebragt de fornødne udenlandske Betalingsmidler. Jeg tror derfor, at Bestræbelser for at forbedre Handelsbalancen ved at lægge Indførselen Hindringer i Vejen, skal foretages med største Varsomhed og efter en meget nøje Undersøgelse af alle foreliggende Forhold. Og skulde man bestemme sig til at iværksætte saadanne Indskrænkninger, ved Importregulering, ved Toldforhøjelse eller ved en Kombination af begge, maa det efter min Mening finde Sted ifølge en nøje Undersøgelse af de videre Virkninger — økonomiske og andre — der maatte opstaa ved et saadant Indgreb. Følgelig maatte man tage hver Vare, man vilde regulere, op for sig; at gaa f. Eks. til en generel Toldforhøjelse, selv med saa fint et Navn som Guld-told, vilde jeg anse for meget urigtigt. Det synes mig national-økonomisk set ikke til at anbefale saaledes fuldkommen i Flæng at give Mulighed for en Prisstigning, der neppe vilde udeblive, hvis Tolden blev effektiv, og som vilde betyde en Hindring af Deflationen. Og hvis Tolden ikke virker som Beskyttelsestold, kan den jo i hvert Fald ikke forbedre Handelsbalancen. Saa virker den som en indirekte Beskatning, og maa bedømmes — økonomisk og politisk — derefter.

Jeg er maaske overfor Spørgsmaalet: Frihandel eller Beskyttelse noget gammeldags. Jeg kan ikke nægte, at jeg finder, at Beskyttelsesmændene har Bevisbyrden, og jeg synes, der ligger megen økonomisk Visdom gemt i Bastiats tit citerede, opdigtede Petition, indgivet til Deputeretkammeret af Belysningsmiddelindustrien. Denne Petition klager over den utaaletelige Konkurrence fra Udlandets Side, idet dette oversvømmer det nationale Marked med Belysningsmidler til en urimelig lav Pris. Den fremmede Konkurrent er Solen, og Underskrifterne af Petitionen andrager om, at Solskin maa blive holdt ude ved at Vindues- og Dør-aabninger, alle Huller og Revner i Husene, hvorigennem Solskin kan trænge ind, paabydes lukkede. Naar dette finder Sted, vil det give en stor Opmuntring til mange Virksomheder. Der vil saaledes blive brugt mere Tælle til Lys, følgelig vil Opdræt af Okser og Faar faa bedre Betingelser. Dette vil igen medføre en stærk Forøgelse af Produktionen af Kød, af Uld og Huder og især af Gødning, der som bekendt er af grundlæggende Betydning for Fremgangen i Landbruget. Dernæst vil ogsaa Skisfarten faa et mægtigt Opsving. Tusinde af Skibe vil gaa paa Hvalfiskeri for at skaffe Tran, og Frankrig vil faa en stor Flaade. De Herrer bedes blot betænke alt dette, og De vil da blive overbeviste om, at der ikke vil være mange Franskmand fra den rigeste Grubejer til den fattigste Tændstiksælgerske, hvis Lod ikke vil blive forbedret, hvis man efterkommer dette vort Andragende. Dette er skrevet for 80 Aar siden, nu vilde der ikke blive Tale om Tælle og Tran, men om Glødelamper, elektriske Ledninger, Porcelænsfatninger, Kakkellovne o. s. v. Men Grundbetragtningen kunde være den samme.

Men foruden igennem Forbedring af Handelsbalancen har man jo ogsaa ment at kunne hæve Møntværdien ved en Nedsættelse af Forbruget. Nu er det naturligvis ikke min Mening, at Sparsommelighed ikke er en god Ting, men jeg tror dog, at man ikke bør glemme, at al økonomisk Virksomhed har sit sidste og fornuftigste Maal i at stille saa stort et Kvantum Goder som muligt til Borgernes Raadighed. Sparsommelighed er selvfølgelig nødvendig, for at ikke den kommende Produktion skal komme til at savne Kapital, og følgende Slægter saaledes blive fattigere stillet end vi. Men Sparsommelighed kan umuligt være noget Maal i sig selv, og til Bedring af Valutaen er dens Betydning i hvert Fald blevet stærkt overdrevet.

Den svenske Krones ypperlige Stand har her i Landet vakt baade Forhavselse og Misundelse. Mange mærkelige Forklaringer er anført til Belysning af Aarsagerne til, at Sverige, hvis Pris-

niveau under de senere Krigsaar laa væsentligt over vort, saa hurtigt og saa fuldstændigt fulgte det ned, da Konjunkturumslaget kom i Eftersommeren 1920. Vi har læst om, hvorledes det danske Merforbrug af f. Eks. Sukker og Kaffe, af Tobak og Øl, har bragt os i en ringere Stilling end Svrige. I Danmark brugtes der i 1922: 6,6 kg Kaffe pr. Indbygger, i Sverige 5,9; af Sukker henholdsvis 47,9 og 31,1 kg, af Tobak 2,0 og 1,4 o. s. v. Jeg mindes ikke at have set, hvorledes det, at Brændevinsforbruget i Sverige er 3,8 L mod kun 1,1 L i Danmark, kan forenes med disse dybsindige Forklaringer paa Forskellen mellem den danske og den svenske Krones Værdi, og det var jo ogsaa ganske morsomt at se, hvorledes Prof. Heckscher i »Politiken«s Kronik for 7. Marts 1924 tog disse Betragtninger —, som den høilige Mand han er — med en beæret smilende Hovedrysten. Nej, Forholdet er jo det, som Prof. Heckscher gør Rede for, og som Direktør Rydbeck fornylig har gjort Rede for i et Foredrag for Institute of Bankers (gengivet i Skandinaviske Kreditaktiebolagets Kvartalsskrift for April 1924), at de store Kreditter, der af Rigshanken ydedes til Krigstidsforanstaltningerne og som overgangsvis bragte Seddelomløbet op over 800 Mill. Kr., straks ved Fredsslutningen blev afviklede ved, at et Konsortium af private Banker overtog Gælden og i Løbet af 1920 praktisk talt havde faaet deres Dækning, idet Folkhushållningskommissionen og de øvrige Krigskommissioner efter en forud lagt Plan saa hurtigt som muligt afhændede deres store Lagre af Livsfornødenheder til Ind- og Udland, medens Krigstidsforanstaltningerne for næsten alles vedkommende samtidig afvikledes. Derved bragtes al Krigstidens ekstraordinære Købekraft ud af Verden (jfr. ogsaa »De svenska Statsmakterna og Krigstidens Folkhushållning« V. S. 304).

Det Syn, mange Mennesker har paa Spar-sommelighedens Betydning for Møntenhedens Værdi hænger jo nøje sammen med Betragtningen om Handelsbalancens Betydning i samme Henseende, og det kan heller ikke nægtes, saaledes som jeg allerede har nævnt det, at en øjeblikkelig Indskrænkning af Forbruget, hvad enten det nu sker af Tvang eller ved Frivillighed i Befolkningen, vilde kunne være til Støtte for Kreditindskrænkning og Prisfald. Men det afgørende bliver naturligvis her, at for saa vidt man ikke brænder de Penge, man sparer, eller for saa vidt de Banker og Sparekasser, hvori Pengene indsettes, ikke forøger deres kontante Kassebeholdning meget stærkt, saa vil Pengene paany blive tvungne ud i den økonomiske Virksomhed, og saa vil den foretagne Opsparing blot betyde en Omlægning af Efterspørgslen fra

Forbrugsvarer til produktiv Anvendelse; i det Omfang denne produktive Anvendelse giver Overskud, vil man naturligvis faa en større Varemængde overfor den samme Pengemængde og dermed nogen Nedgang i Prisen. Men det synes givet, at det er meget lidt, der ad denne Vej kan opnaas for Priser og Valuta; om jeg køber Whisky og Tobak for mine Penge eller Majs, Jern og Kul for dem er naturligvis for Valutamarkedet uden Forskel. Fordelen fremkommer først, hvis jeg ved de opsparede Midler bliver sat i Stand til at iværksætte nye rentable Virksomheder, udnytte bestaaende Anlæg bedre eller skaffe hidtil arbejdsløshedsunderstøttede Arbejdere Beskæftigelse, men man maa dog ikke glemme, at en stor Del af de opsparede Beløb gaar til Arbejdsløn og følgelig muliggør et større Forbrug. Men naar dette er sagt, skal det naturligvis tilføjes, at den fornødne Kapitalopsparing i Samfundet er en uhyre vigtig Funktion, og at Bekæmpelsen af Arbejdsløsheden maa være et af de allervigtigste Problemer. Udfra disse Synspunkter: Pengene som Vardimaaler og Pengene som Kapitalrepræsentativer maa ogsaa de Forslag ses om ekstraordinære Skatter til Forbedring af Valutasituationen, som har været fremsat.

Jeg ser nu til at begynde med helt bort fra, at Staten selvfølgelig maa opkræve saa store Skatter, at dens Udgifter dækkes, saaledes at jeg ikke her behøver at drøfte Spørgsmaalet om, at Staten skaber Inflation ved Overtræk i Seddelbanken, for hvilket der ikke er Dækning i Landets almindelige Opsparing; men det Spørgsmaal, der her foreligger, er jo dette, om man ved en Forøgelse af Statens Indtægter eller Formindskelse af dens Udgifter kan tilvejebringe et Overskud paa Statsbudgettet, som kan anvendes til Tilbagebetaling af Statsgælden, og om denne Tilbagebetaling kan foranledige en Formindskelse af den tilstedeværende Købekraft. De to Forslag, der forelaa for den tidligere Rigsdag, nemlig dels Forslag om Valutaydelsen og dels Forslag om Formuekonfiskationen havde jo begge i nogen Grad fat i dette Synspunkt. Deres Værdi til Løsning af det foreliggende Spørgsmaal maa følgelig afgøres efter, om de virkelig skaffer Købekraft ud af Verden. Hvis de som Valutaydelsen kun er et Laan, der tilmed skal forrentes, og alt saa paany bringes ud i Omløb, kan der ikke ventes meget herigennem, saaledes som jeg allerede før omtalte, da jeg talte om Opsparingens Betydning til Bedring af Valutaen.

Med Formuekonfiskation er det jo saaledes, at Tanken i vore Dage er genopstaaet i de krigsførende Lande, og da navnlig i det engelske Forslag til en capital levy. Hvorvidt Forslaget passer lige saa godt i et Land, der har

forøget sin Statsgæld fra 350 til 1200 Mill. Kr. som i et Land, hvis Statsgæld er forøget fra 700 til mer end 7000 Mill. Pund Sterling er maaske allerede en Sag for sig, og om Forslaget passer lige saa godt i et kapitalfattigt som i et kapitalrigt Land kunde maaske ogsaa være tvivlsomt, men man maa naturligvis gøre sig klart, i hvilket Omfang Gennemførelsen af et saadant Forslag vil tilintetgøre Købekraft, d. v. s. virke valutaforbedrende, og i hvilket Omfang det vil have skadelige Virkninger paa Kapitalopsamlingen, d. v. s. virke uheldigt paa Landets almindelige økonomiske og erhvervsmæssige Forhold.

Det er nu til at begynde med ikke uden Interesse at lægge Mærke til, at medens de engelske Social-Demokrater i første Række har interesseret sig for Kapitalkonfiskation som ren økonomisk Foranstaltning, d. v. s. en Foranstaltning, der skulde virke som en Løttelse for Skatteborgerne som saadanne, og heri har haft f. Eks. Mr. Keynes' Støtte, saa er Forslaget her hjemme fremsat som et Valutaforslag, d. v. s. et Forslag til Fremkaldelse af Deflation. Men under den sidste engelske Valgkamp vægrede Mr. Mac Donald sig energisk mod den Anskuelse, at en capital levy skulde fremkalde Prisnedgang; efter hans Mening udslettet blot en Fordring paa Statskassen, medens Pengene iøvrigt blev ude i Erhvervslivet, hvad den ene maatte aflevere i Kapitalskat, fik jo den anden, naar Staten opkøbte Statsobligationerne. Sir Josiah Stamp har imidlertid i en Afhandling i Contemporary Reviews Januar-Nummer 1924 naturligvis ikke haft vanskeligt ved at paavise, at saa gennemsnitligt lader Sagen sig ikke tage. Og jeg tror derfor, at the capital levy henlægges i England, hvor man har faaet mere end nok af Deflationen. Spørgsmaalet er følgelig om vi skal tage Forslaget op her. At det vil fremkalde Prisnedgang og Kreditindskrænkning er nemlig utvivlsomt. Forholdene kan naturligvis arte sig højst forskellige overfor de enkelte Borgere, der falder ind under Kapitalskattens Rammer, men man kan dog skønne, at det i første Række vil afstedkomme store Vanskeligheder for saadanne Næringsdrivende, der ikke har de fornødne likvide Midler til Raadighed, f. Eks. indestaaende i Bank eller Sparekasse, og som derfor maa søge at optage Laan eller sælge ud af deres Lagre for at skaffe Pengene. Dette vil utvivlsomt give Prisfald og ikke ringe Arbejdsløshed, og der vil blive megen Modstand at overvinde, før de, der har faaet udbetalt deres Obligationer, atter naar ud til de andre med Tilbud om at de kan laane de af dem indbetalte Penge igen. Men hvis de, der rammes af Kapitalskatten, har Bankindskud, som de kan trække paa vil Forholdene natur-

ligvis stille sig lettere. Banken vil da, hvis den har Beholdning af de Statsobligationer, der indkøbes, kunne afsætte dem til Staten og saaledes skaffe sig Dækning, men dens Udlaansvirksomhed er blevet formindsket med det tilsvarende Beløb, og des større Beløb, der paa een Gang indkøbes, des stærkere vil Kreditindskrænkningen blive. Der kan naturligvis ogsaa tænkes Tilfælde, hvor der overhovedet ikke fremkommer nogen Kreditindskrænkning.

(Fortsættes.)

25 AARS JUBILÆUM

P. Rasmussen har været stationeret i Esbjerg, siden han den 1. September 1899 ansattes som Lokofb. fra Ar. Vk., forfremmedes til Fører den 1. November 1914; en kendt som en dygtig Lokomotivmand og en god Kollega, som altid med Interesse har deltaget i Organisationsarbejdet. Jubilaren er for Tiden Medlem af Afdelingsbestyrelsen samt Medlem af Festudvalget. Vi takker for godt Samarbejde gennem Aarene og gratulerer.

H. C.

AFSLØRING AF MINDESTEN

Den over den forulykkede Lokomotivfyrbøder H. C. Mortensen, Aalborg, rejste Mindesten vil blive afsløret Søndag den 21. ds. Kl. 2 Em. paa Nordre Kirkegaard i Aarhus.

SYGEKASSEN

Jernbanelæge Lauritzen er bortrejst fra den 27. August i ca. 1 Maaned. Hans Praksis i nævnte Tidsrum varetages af Læge Osier, Vesterbrogade 19, 1. S. Sygebesøg anmeldes samstedts inden Kl. 9 Morgen. Tlf. Vester 3386. Konsultationstid 12—1.

EFTERLYSNING

En Guldring er for ca. 6 Maaneder siden fundet i Lokomotivpersonalets Vaskerum i Op-holdsbygningen i Masnedsund.

Denne Ring har ved Opslag i Remisen været efterlyst, men Ejermændene har endnu ikke meldt sig.

Det maa utvivlsomt være en Lokomotiv-mand, der har glemt eller tabt Ringen, og vi henleder derfor Opmærksomheden paa, at den kan faas ved Henvendelse til Distriktets Kon-tor.

Ringen er mærket: »Ingrid 2/8 19«.

TAKSIGELSE

Aalborg Lokomotivafdeling bringer herved samtlige Medlemmer af Dansk Lokomotiv-mandsforenings Kreds 2 en hjertelig Tak for det os tilsendte Beløb til vor afdøde Kollega Hans Christian Mortensens Mindesten.

Ialt Kr. 428.00.

P. A. V.
S. E. Boye,
p. t. Fmd.

Undertegnede af Afdelingen valgte Revisorer har revideret Regnskabet og befundet det rig-tigt, ligesom Beløbet Kr. 428.00, er til Stede.

Aalborg, den 7. August 1924.

W. N. Vibe, N. Jensen,
Revisorer.

Hjertelig Tak for udvist Opmærksomhed ved pens. Lokomotivfører A. M. Thorngaards Be-gravelse.

De Efterkaldte.

TIL MEDLEMSLISTEN

Overført fra D. S. & M. F. til D. L. F.

1—8—24. Lokfb.-Aspr. H. K. Mikkelsen, Es-bjerg.

Afsked.

Lokomotivmester II P. N. Sørensen, Ran-ders, efter Ansøgning paa Grund af Svagelig-hed med Pension fra 31—10—24 (min. Afsk.).

RATTUTS SALGSKONTOR
Amiciavej 8, København V.

Amk. Gummivare
Industri Vestergade 3 Kbh. B.
Modersprøjer, Sanitets- & Sygeplejeartikler
III. Prisliste mod 30 Øre i Frimrk.
DISKRET EKSPEDITION • Telf. Byen 4195
Jerbanemænd 10 pCt. Rabat

Nærværende Nummer er afleveret
paa Avispostkontoret den 5. Septbr.

STØT VORE ANNONCØRER

Lokomotivmænd.

Jubilæumsmapper og Adresser
leveres smukt og billigt. Prøver og
Prisliste vil være til Eftersyn hos
d' Hrr. Afdelingsformænd ved stør-re Depoter.

Ærbødigt
I. C. M. NIELSEN,
Pudserformand, Nyborg.

Slotsbryggeriets Husholdningsøl og Skibsol

i original pasteuriseret Aftapning bedst
og absolut holdbart. • Faas paa 1/1 & 1/2 Fl.

HUSK! Cigarforretningen, Istedgade 124 HUSK!

Redaktion: Vesterbrogade 98 a 2, København B.
Tlf. Vester 8173 eller Centr. 14,613
Udgaar 2 Gange maanedlig.
Abonnementspris: 6 Kr. aarlig.
Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

Annønce-Expedition
Ny Vestergade 73, København B.
Telefon Central 14613.
Kontortid Kl. 10—4.

Frederiksberg Bogtrykkeri, Falkonerallé 11, København F.

„Roberts“ Herre-Magasin — Istedgade 140.

Alt i Herre- og Drengetøj. Lingeri, Hatte og Arbejdstøj. — Jernbanefunktionærer 10 pCt. Rabat.

STØT VORE ANNONCØRER

Lædervarer! Lædervarer!

Dame- og Herreportemontai,
Lommebøger, Note og Doku-
mentmapper samt Dame- og
5 pCt. — Røjsetasker. — 5 pCt.

Reparationer og Bestillinger modtag.

JOHN. R. HANSEN
Absalonsgade 29.

Mejeriet Sdr. Boulevard 77

Hj. af Skjalm Hvides Gade

HUGO RYDING

TELEFON VESTER 9852

Smør, Æg, Margarine, Mælk, Fløde og Brød
Confection - Alle gangbare Ølsorter

Vesterbros Vinimport
Absalonsgade 34

Tlf. Vester 452 x 2 Tlf. Vester 452 x

Chr. V. Hansen

Isenkram og Udstyr
Gasovne paa Ratebetaling
Telf. Vest. 4922 Istedgade 95 Telf. Vest. 4922

„Vesterhus“ Herreekviperung - 29, Istedgade 29

Alt i Herrelingeri til Dagens billigste Priser.

Stort Udvalg i Gummikravetøj.

Jernbanefunktionærer 6 pCt. Rabat.

Billige elektriske Lamper og Kroner

P. Hindsbøl, aut. elektr. Installatør

Sønder Boulevard 77 — Telefon 10354

A. Olsens Eftf., Dybbølsgade 20,

anbefaler sig med l. Kl.s Viktualier
og Paalæg til d'Hrr. Jernbanemænd.

A. Larsens Eftf., Skotøjsmagasin, Istedgade 57.

Prima dansk Fodtøj til smaa Priser.

Reparationer udføres paa eget Værksted. — Telf. Vester 483 y.

Da Værksted- og Remisearbejdernes Fællesorganisation i Forbindelse med Dansk Lokomotivsmænds Forening har overtaget Driften af Markettenderiet i Centralværkstederne og Godsbanens Remise, anbefaler vi derfor Benyttelsen af dette til ærede Medansatte.

DRIFTSUDVALGET.

Bemærk
LÆDERHANDELEN
Ny Carlsbergvej 24

Telf. V. 9422 x. Lars Mathiesen.

Prøv min „Corona“, eget Specialmærke. Stort Form-
cigar til 15 Øre (fabrik. af Horwitz & Kattentid).
Forsendes overalt.

Cigarforretningen **HØRSHOLMSG. 28**
Telf. Taga 1822 y. (ved Hørsholm Station)

NY. RAVNSBORG

Vesterfælledvej 82

Telefon 10718

anbefaler sine Selskabslokaler og
store Festsal til Møder og Fester

Istedgades Legetøjshus

(A. M. Thuneby)

66, Istedgade 66

Specialitet: Dukker og Dukkereparat.
Stort Udvalg i Legetøj — Billige Priser

H. C. Hansen,

62, Vesterbrogade 62.

Trikotage- og Garnforretning.

Stort Udvalg.

Underbeklædning, Strømper, Sokker.
Leverandør til Forbrugsforeningen.

HUSK

det fortrinlige

Wiibroe Øl

STØT VORE ANNONCØRER

35, Istedgade 35 — BLUSEBASAREN — 35, Istedgade 35

Grundet paa Forretningsovertagelse udsælges under halv Pris et stort Parti

KJOLER — NEDERDELE — JUMPER OG BLUSER

Jernbanefunktionærer ydes 10 pCt.

A/s Det danske Mælkekompani, København.